

ИНСОН ВА ҚОНУН

АНЪАНАЛАРГА САДОҚАТ

Маълумки, анъаналар кишилар ўртасидаги ахлоқий-ахлоқдорлик мерос қолдирувчи муносабат нормаларини англатади. Бу нормалар тобора ривожланиб бориб, широк даражада бутун-бутун коллективлар, синфлар, халқлар учун ахлоқ қонунлари айланади. Ахлоқдорлик революцион борислиги — социалистик жамият ривожининг қонуниятидир.

Кенс авлоднинг узок йиллик кураш ва меҳнатда орттирган барча энг яхши нарсаларини ёш аҳолида мерос қолдирибдики иборат бу жараён бевосита уларда юксак ахлоқ сифатлари — коммунистик ғолилар, садоқат, гражданлик бурин, буржуа идеологияга муросасизлик, социалистик Ватан маффаатларини ҳамма нарсадан устуни кўйишга қодирлик, социалистик ғалабаларимизни сабот билан қўриқлашга ҳошир туршилик ва бошқа маънавий жиҳатларини тарбиялашдан иборатдир.

Кенс авлод кўнла киритган маънавий бойликларини муносиб ва авайлаб сақлаш, жамланганда амалга ошириладиган тув ўзгаришларнинг революцион моҳиятини чуқур ўзлаштириб олиш, уларни ўзлаштириш бойликларини билим билан боғлаш буриндир. «Кенсда ҳар бир авлод ўзидан олдинги авлодларнинг жанговар анъаналарини сақлаб қолдирган ва кўпайтирган мамлакатни», — деган эди Л. И. Брежнев. — ҳеч ким, ҳеч қачон сизга олмади.

Совет милицияси, ички ишлар органларининг ҳам ўзига хос анъаналари, совет халқи ва унинг авангардари — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари билан узвий боғлиқдир. Улар совет жамиятининг тарихий ривожланиши мобайлида коммунистик йонувчилик ва ҳуқуқ-тартиботнинг мустақамлашгани жараёнда шаклланди. Бу анъаналарда совет кишиларининг энг яхши ахлоқий сифатлари: марксизм-ленинизм ғолиларига, она-Ватан, КПСС ва Совет ҳукуматига чекиз сажолат, доворанлик, сабот ва матонат, ҳар қандай шартда ҳам ўз хизмат бурчини ўташ, йонувчилик ва хизмат тартиб-йонувчилига қатъий риоя этишга доим пай туришлик ўз ифодасини топган.

Ички ишлар органларининг энг муҳим анъаналаридан бири — Ватанга чекиз муҳаббат, совет ватанпарварлиги ҳиссиюли. Ички ишлар миинистрлиги органларининг ҳодимлари ўз халқининг содиқ ўғлонлари, эҳюрт маффаатларининг ишончли посбоналаридир.

Ички ишлар органлари ўз составига кўра кўп миллатлидир. Улар барча миллат вакилларидан ташкил топган. Ҳушуданда, област ижроия комитети ички ишлар органларида рус, ўзбек, қозок, украин, грузин, озарбайжон, латин, уйғур, якудий, корейс ва бошқа жуда кўп миллат вакиллари ишлаганини фикрланганда айланди. Бу — партиянинг ички ишлар органлари кўришида олиб бораётган интернационал тарбиянинг ёркин ифодаси ҳамдир.

Анъаналарга содиқ ички ишлар органлари жамоат тартибини сақлаш, йонувларнинг олдини олиш ва қонун бузилишларига йўл қўймасликда кенг жамоатчилик ёрдамига айланди таян.

Анъаналарга содиқ ички ишлар органлари жамоат тартибини сақлаш, йонувларнинг олдини олиш ва қонун бузилишларига йўл қўймасликда кенг жамоатчилик ёрдамига айланди таян.

Ички ишлар органлари жамоат тартибини сақлаш, йонувларнинг олдини олиш ва қонун бузилишларига йўл қўймасликда кенг жамоатчилик ёрдамига айланди таян.

Ички ишлар органлари жамоат тартибини сақлаш, йонувларнинг олдини олиш ва қонун бузилишларига йўл қўймасликда кенг жамоатчилик ёрдамига айланди таян.

Х. Аввалов фотоси.

ҚИЗИҚАРЛИ СУҲБАТЛАР

Кенг жамоатчиликнинг ички ишлар органлари хизматларида кўрсатилган хизматлари катта. Шубҳасиз бунда омма ўртасида ҳуқуқ-тартиботни мустақамлаш мақсадида ўтказилаётган лекция ва суҳбатлар яхши самара бермоқда. Писмент район ички ишлар бўлими ҳодимлари бу соҳада, айниқса, кўнчилидаги натижаларга эришмоқдалар. С. Абдулов, Х. Сайдумаров, С. Жўраев ва бошқалар жамиятимизга ёт бўлган йилларнинг ҳар қандай кўришларига қарши курашда жамоатчиликнинг иштирокини таъминлашга, унинг ативлигини оширишга ало-

ҳида эътибор бериб келадилар. Шу босида улар жойларда ўтказилган тематик лекция ва суҳбатлар тингловчиларда катта таассурот қолдирмоқда.

Район ички ишлар бўлими бошлигининг оператив ишлар бўлига ўринбосари, милиция капитани Т. Абдуловнинг 104-механизацияланган кўча колоннада ўтказилган «Жинойатчиликка қарши кураш барчанг иши» мавзудаги суҳбати йилларда катта қизиқиш уйғотди.

Шунингдек, район ички ишлар бўлими бошлигининг снсий-тарбиявий ишлар бўлигча ўринбосари, милиция

Р. ЭТБОСАРОВ.

● ТОШКЕНТ област ички ишлар бошқармасининг

эксперт-криминалисти, милиция катта лейтенанти Владимир Николаевич Циганов турли жиноятларни очинда уста мутахассислардан бири ҳисобланади. Суратда: В. И. Циганов лабораторияда.

Н. Триниц фотоси.

ХАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ — ХАММАНИНГ ИШИ

Харакат хавфсизлиги — ҳамманинги иши. Натижада кўнчилисиз ҳодисага сабабчи бўлган. Яна бир мисол: А. Гайбуллаев ўзининг 75-16 ТШД «Яна» мотоциклда «Далавзин» совхозининг марказида қарши томондан келадиган мотоцикл билан тўқнашиб кетди. Ойир тан жароҳати олди. «КПСС XXV съезди» совхозининг 1-бўлимида яшовчи Олим Рамазов эса моторли велосипедда «Зафар» посбасига томондан шўхот марказига келган. Халқдор бошқарган «Яна» мотоцикли билан тўқнашиб кетиб, натижада И. Халидов ҳаётдан кўз юмган.

Шунинг таъинидаш керакини, йўлларда юз бераётган бундай кўнчилисиз йўл ҳоли-салири асосан спиртли йонувларнинг ички тартиб-йонувларига қарши кураш бўлиб келди. Район автономиясидаги ҳодимлари шу йилнинг ўтган даври мобайлида транспортни маст ҳолида қарган йонувлар ортиқ қайдо-қичи кўнла таъсирларидир. Улар тегишли маъразада қарши томондан келадиган мотоцикл билан тўқнашиб кетди. Ойир тан жароҳати олди. «КПСС XXV съезди» совхозининг 1-бўлимида яшовчи Олим Рамазов эса моторли велосипедда «Зафар» посбасига томондан шўхот марказига келган. Халқдор бошқарган «Яна» мотоцикли билан тўқнашиб кетиб, натижада И. Халидов ҳаётдан кўз юмган.

Шунинг таъинидаш керакини, йўлларда юз бераётган бундай кўнчилисиз йўл ҳоли-салири асосан спиртли йонувларнинг ички тартиб-йонувларига қарши кураш бўлиб келди. Район автономиясидаги ҳодимлари шу йилнинг ўтган даври мобайлида транспортни маст ҳолида қарган йонувлар ортиқ қайдо-қичи кўнла таъсирларидир. Улар тегишли маъразада қарши томондан келадиган мотоцикл билан тўқнашиб кетди. Ойир тан жароҳати олди. «КПСС XXV съезди» совхозининг 1-бўлимида яшовчи Олим Рамазов эса моторли велосипедда «Зафар» посбасига томондан шўхот марказига келган. Халқдор бошқарган «Яна» мотоцикли билан тўқнашиб кетиб, натижада И. Халидов ҳаётдан кўз юмган.

● КПСС аъзоси, милиция катта лейтенанти Абдуқадир Носиров Кўнчилисиз ҳодисага сабабчи бўлиб кетди. Милиция аъзоси 15 йиллик ўз иш фаолияти даврида кўнчилисиз жиноятларни очди, аҳоли ўртасида Совет қонунларини тарғиб этди. Суратда: участка инспектори А. Носиров ҳузурида навабатдаги қабул.

Х. Аввалов фотоси.

УЧАСТКА ИНСПЕКТОРИ

Таянч пунктига йиғирма ёшлардаги йиғитни олиб киришди. У ўзининг бу ерга бегуноҳ келтирилганини биланд овоз билан тушунтирмоқчи бўларди. Унинг айтишича, гўё ишдан кейин ҳеч кимга аниқ тегмай уйига қайтаётганда бу ерга келтирилган эмиш.

— Нима учун йўлда келадиган аёлга кўл кўтардингиз? — сўради дружинчилардан бири.

— Мен уни урмадим. — деб мени тартибга ҳақирмоқчи бўлди. Мен... Ким билиди дейсиз, йиғитлиб тушимини.

— Майли, ортиқча гапни тўхтатиб, ишга ўтайлик, — деди бошдан бери сукут сақлаб турган участка инспектори, милиция катта лейтенанти Исмоил Файзиев — олдида оқ қозғони сураркан.

— Келинлар, ҳаммасини батафсил гаплашиб олайлик. Қарда ишлайсиз, бутунги қилиминингиз қандай баҳолайсиз?

Дружинчилар участка инспекторининг суҳбатини тинглаб, ҳайрон қолди. И. Файзиев жамоат тартибига бузган бу йиғитчандан бутунги воқеага бутунлай алоқаси бўлмаган нарсалар: қорхонада қачондан бери ишлаш, уйланилиги, нега ўз вақтида ўрта мактабни тугатмаганини сўради.

Дружинчилар учун эса воқеа тафсилоти равшан: йиғит жамоат тартибига бузди, шу сабабли қонун бўйича жавоб бериши лозим.

Шундай деб ўйлашларми, — деди И. Файзиев йиғитдан ур ҳатини ёзириб олган. — Нима, қонунини бузганини ушлаб протокол тузиш билан иш битини дейсизларми? Йўқ. Энг аввало исон нима сабабдан қингир йўлда қадам ташлаётганини аниқлашимиз, шундан сўнг унга илони борица тезроқ ёрдам қилини қўйишимиз зарур. Ўйласа кўп жиноятларга йўл очиб берган бўламиз.

Бу воқеага Хали бир йил ҳам бўлгани йўқ. Лекин участка инспекторининг ота-урча пайд-насихати ўз самарасини берди. Ҳозир Зенир-Йўраев давлат қонунсизлик бюросидан берида меҳнат қилмоқда. Яқинда таянч пунктига келиб, ма-

тов бўлини олганини айтганда Исмоил ақанинг қўнгли яйраб кетди. Ахир ўз меҳнати самарасидан қувонмай бўладими?

...Бир вақтлар у Ўзбекистон ССР Ички ишлар миинистрлигига қарашли дам олиш уйида директор ўринбосари бўлиб ишларди. Ўшанда милиция формасидаги кишиларга ҳавас билан боқарди. Бунинг сазиб юрган дўстлари ўз сафарига тортишди. И. Файзиевни ўзи тугилиб ўсган қишлоққа участка инспектори қилиб тайинлашди.

Одатда йили иш бир метрда кетар-кетарди. Айниқса, милиция хизматида бу яққол намоён бўлади. Кишилар унинг ҳар бир қадамини кузатишди, ҳатти-ҳаратини баҳолашди. Шунинг учун ҳам И. Файзиев одамлар билан мулоқатда сара эринмайди.

Тўра Жўраев, Рустам Ҳакимовлар участка инспектори Исмоил ақанидан бир умрга миннатдор. Улар бир вақтлар ишдамай кўча-кўйла сангиб юришарди. И. Файзиев тўқнаш қолди-ю, уларнинг ахлоқи ўзгарди-қолди. Мана, ҳозир иккаласи «Ўзбекистон ССР 50 йилгига» қолқонининг 1-бригадасида яхшигина меҳнат қилишяпти.

— Ҳозир участкамида кўпгаб жамоатчилик Советлари фаолият кўрсатмоқда, — дейди И. Файзиев. Пенсияер Бойи Набиев раислик қилаётган «Оқсоқоллар кенгаши» аъзоларининг, шунингдек, Ваҳоб Ғофуров, Тўра Пулатов, Абдуқарим Сулаймонов, Садир Асомов каби дружинаник ва шатсиз инспекторларнинг яқиндан кўрсатилган ёрдамлари тугайли кўп мингга аҳолисини бўлган территориямида йил бошидан бери бирорта ҳам жиноят содир бўлгани йўқ.

Тошкент област, Тошкент район ички ишлар бўлимининг участка инспектори Исмоил Файзиев ўз хизмат бурчининг ҳалоллиги билан ўтаб, Совет милициясини ҳодими деган улуғ номини шароф билан оқлаб келаяпти, алдан раҳмат эшитилди.

В. ШОДИЕВ.

Област ички ишлар бошқармаси снсий-тарбиявий ишлар бўлимининг инспектори.

ҲУҚУҚ — ТАРТИБОТНИ ТАРҒИБ ҚИЛИБ

Област ижроия комитети юстиция бўлими, шаҳар ва район халқ судлари ҳуқуқ-тартиботни мустақамлаш бўлигча тартиб кўрсатмаларини ҳаётга талбик қилишга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Хусусан коммунистик йонувчилик ва ҳуқуқ-тартиботни мустақамлаш билан боғлиқ бўлган масалаларни кенг пропаганда қилишга эътибор қўйилмоқда. Шу йилнинг биринчи ярим йилида аҳоли ўртасида 500 дан ортиқ лекция ва суҳбатлар ўтказилди. Валогатга етмаган болалар ва ўсимирлар орасида жиний ҳаракатлари, яқинлиқбилан қарши кураш, ҳуқуқ-тартиботнинг бузилишига йўл қўймаслик, жиноятларнинг олдини олиш масалалари ана шу лекция ва суҳбатларнинг асосий мазмунини ташкил этди.

Шу ўринда жиноятчилик ва бошқа хил қонун бузилишларига қарши курашда саёбр суд жараёнини ташкил қилиш муҳим роль ўйнаётганини уқтириш лозим. Кейинги вақтларда областимиздаги халқ судлари жиний ишларнинг турдан бири қисмини намунавий суд жараёнида қараб чиқдилар, буларда кенг жамоатчилик вакиллари иштирок этишди. Жамоат қораловчи ва оқловчилари судлаш жараёнида фаол иштирок этмоқдалар.

Меҳнатчилар коллективлари ва ўғур юртларида ҳуқуқларнинг нусхаларини муҳофиза қилиш ҳам одат тусига кириб бормоқда. Бу эса катта тарбиявий роль ўйнайди. Ана шундай муҳофизада халқ судьялари ва маслаҳатчилари қатнашмоқдалар. Шу йилнинг ўтган ойлари давомида областимиз халқ судьяларининг вакиллари 500 дан ортиқ иш бўйича қишлоқлик ҳуқуқларнинг нусхаларини муҳофиза этишда бевосита иштирок этишди.

Област халқ судлари гражданлик кишиларини қараб чиқишда ҳам жамоатчилик вакиллари иштирок этмоқдалар. Хар олти гражданлик ишнинг бири тайёр судьяларидан қараб чиқилди, гражданлик — ҳуқуқий масалалари бўйича нелишмовчиликларнинг келиб қичиш сабаблари ҳар тарафлама таҳлил этилди.

Областимизда меҳнат тўғрисидаги қонунларнинг гражданлар ҳамда қорхона, ташкилот ва муассаса раҳбарлари томонидан таъйинланган.

Ю. ТУРСУНОВ, Бекобод район ички ишлар бўлими давлат автономиясининг катта инспектори.

Саҳифа област ички ишлар бошқармасининг бошлиғи, милиция полковниги Ж. ЖАМОЛОВ раислигида «Тошкент ҳақиқати»нинг Ҳуқуқ-тартиботни пропаганда қилиш жамоатчилик совети томонидан таъйинланган.

